سُورَةُ فَاطِرٍ (مَكيّة)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ جَاعِلِ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُوْلِيٓ أَجۡنِحَةٖ مَّثۡنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۚ يَزِيدُ فِي
ٱلۡخَلۡقِ مَا يَشَآءُۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ١ سوپاس وستایش بۆ خوایە، کە بەدیهێنەری ئاسمانەکان و زەویە، فریشتەکانی کردووە بە فرستادەی خۆی کە خاوەنی چەندەها باڵن، هەیانە دوو، یان سێ، یان چوار باڵە، لە دروستکردندا هەرچی بویێت زیادی دەکات (لە ژمارەی فریشتەکان، لە ئەستێرە و هەسارەکان، لە ئادەمیزاد و پەری ...هتد) بەڕاستی خوا دەسەڵاتی بەسەر هەموو شتێکدا هەیە. مَّا يَفۡتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن
رَّحۡمَةٖ فَلَا مُمۡسِكَ لَهَاۖ وَمَا يُمۡسِكۡ فَلَا مُرۡسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعۡدِهِۦۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٢ هەر کاتێک خوا دەروازەی ڕەحمەت و بەخششی خۆی لە خەڵکی بکاتەوە، ئەوە هیچ کەس و هیچ شتێک ناتوانێت بەری بگرێت، هەر کاتێکیش دەروازەی ڕەحمەتی بگرێتەوە و دای بخات، کەس ناتوانێت لە دوای گرتنەوەکەی خوا بێجگە لە خۆی بیکاتەوە، ئەو زاتە هەر خۆیشێ باڵادەست و دانایە. يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ
عَلَيۡكُمۡۚ هَلۡ مِنۡ خَٰلِقٍ غَيۡرُ ٱللَّهِ يَرۡزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ٣ ئەی خەڵکینە بیربکەنەوە لە چاکەی خوا بەسەرتانەوە، ئایا دروستکارو بە دیهێنەرێکی تر هەیە جگە لە خوا لە ئاسمان و زەویەوە ڕزق و ڕۆزیاتان پێ ببەخشێت؟ جگە لەو زاتە خوایەکی تر نیە، جا ئەوە چۆن لەو بیروباوەڕە دروستە لا دەدرێن؟ (ڕوو دەکەنە گومڕایی). وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدۡ كُذِّبَتۡ رُسُلٞ مِّن قَبۡلِكَۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ
ٱلۡأُمُورُ ٤ پاشان دڵخۆشی پێغەمبەر ﷺ دەداتەوە و دەفەرمویێت: خۆ ئەگەر خوانەناسان بڕوات پێنەکەن، ئەوە دڵنیایە کە پێغەمبەرانی تریش پێش تۆ بڕوایان پێ نەکراوە، بەڵام غەمت نەبێت هەر بۆ لای خوا هەموو کارێک دەبرێتەوە و ئەوانە لە دەستی دەرناچن. يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ
ٱلدُّنۡيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلۡغَرُورُ ٥ ئەی خەڵکینە: دڵنیابن بەڵێنی خوا ڕاست و دروستە (قیامەت بەرپا دەکات و لە هەموو کەس دەپرسێتەوە) کەواتە ژیانی ئەم دنیایە سەرتان لێ نەشێوێنێت و شەیتان نەتانخەڵەتێنێت بە ناوی ڕەحم و بەزەیی خواوە (کە گوایە هەرچی بکەن خوا بەبەزەییە و لێتان خۆش دەبێت).
إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لَكُمۡ عَدُوّٞ فَٱتَّخِذُوهُ عَدُوًّاۚ إِنَّمَا يَدۡعُواْ حِزۡبَهُۥ لِيَكُونُواْ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ٦ چونکە بەڕاستی شەیتان دوژمنتانە ئێوەش بە دوژمنی خۆتانی دابنێن، بێگومان بانگی تاقم و داردەستەی خۆی

دەكات بۆ ئەوەی ببنە نیشتەجیی دۆزەخ. ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ٧ ئەوانەی بێ بڕوا بوون سزای زۆر پڕ ئێش و ئازار چاوەڕێیانە،
ئەوانەش باوەڕیان هێناوە و كردەوە چاكەكانیان ئەجامداوە لێخۆشبوون و پاداشتی بێ سنوور چاوەڕێیانە بۆ
بۆیان ئامادەیە. أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًاۖ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِي مَن يَشَآءُۖ فَلَا
تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَٰتٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ٨ ئایا ئەو كەسەی كە كردەوە ناشیرینەكانی
بۆ ڕازێنراوەتەوە و بە جوان و چاک دەیبینێت؟! (وەک ئەو كەسە وایە كە پێوەری خوایی پێیە بۆ چاكە و
خراپە)؟ بەڕاستی خوا بیەوێت هەر كەس گومڕا بكات دەیكات، هەر كەسێكیش هیدایەت بدات دەیدات،
(ئەڵبەتە نەک بەشێوەی هەڕەمەكی (كەواتە تۆ بە خەفەرتیانەوە خۆت مەفەوتێنە، چونكە بەڕاستی خوا ئاگاو
زانایە بەو كاروكردەوانەی ئەنجامی دەدەن. وَٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَرْسَلَ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَٰهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ
فَأَحْيَيْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۚ كَذَٰلِكَ ٱلنُّشُورُ ٩ خوا ئەو زاتەیە كە بای ڕەحمەت دەنێرێت و هەڵمی
دەریاكانی پێ دەگوێزێتەوە و دەیكاتە هەور، جا دەینێرین بۆ وڵاتێكی وشك و مردوو، دەفەرموێت: ئینجا ئەو
زەویەمان پێ زیندوو كردوە دوای ئەوەی كە مردبوو، زیندو كردنەوەی ئێوەش هەر بەو شێوەیە دەبێت. مَن
كَانَ يُرِيدُ ٱلْعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ جَمِيعًاۚ إِلَيْهِ يَصْعَدُ ٱلْكَلِمُ ٱلطَّيِّبُ وَٱلْعَمَلُ ٱلصَّٰلِحُ يَرْفَعُهُۥۚ وَٱلَّذِينَ يَمْكُرُونَ
ٱلسَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۖ وَمَكْرُ أُوْلَٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ ١٠ ئەوەی سەربەرزی وپایەبڵندی دەوێت، با
بزانێت كە هەموو سەربەرزی و پایە بڵندیەک هەر بۆ خوایە، گوفتاری چاک و جوان و بەجێ بۆ لای ئەو زاتە
بەرز دەبێەوە، كاروكردەوەی چاكیش گوفتاری شیرین بەرز دەكاتەوە (هەروەها پێچەوانەكەشی هەروایە)، جا
ئەوانەی كە پیلانی خراپ دەگێڕن سزای زۆر توندو تیژ بۆتان ئامادەیە، پیلانی ئەوانە هەر خۆی پووچ دەبێتەوە
و بێ بەروو و ناكامە. وَٱللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَٰجًاۚ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ
وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦۚ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِۦٓ إِلَّا فِي كِتَٰبٍۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ
يَسِيرٌ ١١ خوا؛ ئێوەی لە خاک دروستكردووە، لەوەودواش لە نوتفەیەک (كە بریتیە لە بەیەكگەیشتنی
سەرەمێكوتەیەک لەگەڵ هیلكۆكەیەكدا) لەوەودوا كردوونی بە جووت (بە نێرو مێ)، هیچ مێنەیەک ئاوس
نابێت و نازێت و سكەكەی دانانێت تەنها بە ئاگاداری ئەو زاتە نەبێت، هیچ تەمەن درێژێک، تەمەنی درێژ
نابێت و لە تەمەنی كەم نابێتەوە، بێ ئەوەی لە زانستی خوادا یاداشت نەكرابێت، بێگومان ئەو شتە لەسەر خوا
ئاسانە.. وَمَا يَسْتَوِي ٱلْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ

لَحۡمٗا طَرِيّٗا وَتَسۡتَخۡرِجُونَ حِلۡيَةٗ تَلۡبَسُونَهَاۖ وَتَرَى ٱلۡفُلۡكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ
تَشۡكُرُونَ ﴿١٢﴾ هەر دوو جۆرە دەریا وەکو یەک نین، یەکێکیان ئاوی سازگار و خۆش، ئەوی تریان سوێر و
تاڵ، لە هەردووکیان گۆشتی ئەڕو تازە دەخۆن، جۆرەها شتی گرانبەها (وەک گەوهەرو مرواری و یاقووت
و... هتد) هردەهێنن و لەبەری دەکەن و خۆتانی پێ دەڕازێننەوە، ئینجا کەشتییەکان دەبینیت ئاوەکە لەت
دەکەن و (بە ئاسانی پیایدا دەڕۆن) تا لە بەخششەکانی پەروەردگار بەهرەوەر ببن، بۆ ئەوەی سوپاسگوزریش
بن. يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ
ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ لَهُ ٱلۡمُلۡكُۚ وَٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمۡلِكُونَ مِن قِطۡمِيرٍ ﴿١٣﴾ هەر خوایە کە :
شەو تێهەڵکێشی ڕۆژ دەکات، ڕۆژیش تێهەڵکێشی شەو دەکات، خۆرو مانگی ڕاهێناوە، هەریەکەیان تاکاتێکی
دیاری کراو لە سووڕانەوەدایە، ئائەو خوایە پەروەردگارتانە خاوەنی هەموو موڵک و بەدیهاتووەکانە، (بەڵام)
ئەوانەی جگە لەو هاناو هاواری بۆ دەبەن ولێی دەپاڕێنەوە تەنانەت خاوەنی توێکڵە تەنکەکەی دەوری ناوکی
خورمانیش نین. إِن تَدۡعُوهُمۡ لَا يَسۡمَعُواْ دُعَآءَكُمۡ وَلَوۡ سَمِعُواْ مَا ٱسۡتَجَابُواْ لَكُمۡۖ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
يَكۡفُرُونَ بِشِرۡكِكُمۡۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثۡلُ خَبِيرٖ ﴿١٤﴾ خۆ ئەگەر هاناو هاواریان بۆ بەرن گوێیان لێتان نییە و
نابیستن، ئەگەر بشبیستن بە دەمتانەوە نایە، ڕۆژی قیامەتیش حاشا دەکەن لێتان و لەوەی کە بە (خواتان)
زانیوون، بێگومان کەس نییە وەک (خوا) ئاگاو زانا بێت و هەواڵی ڕاست و دروست بگەیەنیت. ۞يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّاسُ أَنتُمُ ٱلۡفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِۖ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ﴿١٥﴾ ئەی خەڵکینە ئێوە هەژارو نەدارن و هەمیشە
ئاتاجی خوان، (لە هەموو کات و شوێنێکدا و بۆ هەموو شتێک) هەر تەنها خوایە کە بێ نیازە و شایانی
سوپاسە. إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ وَيَأۡتِ بِخَلۡقٖ جَدِيدٖ ﴿١٦﴾ ئەگەر بیەوێت ئێوە لەناو دەبات و کەسانی تر
سەرلەنوێ دەهێنێتە کایەوە. وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٖ ﴿١٧﴾ ئەمەش بۆ خوا زۆر کارێکی ئاسانە و (ئەنجامدانی
هیچی پێ ناچێت). وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٞ وِزۡرَ أُخۡرَىٰۚ وَإِن تَدۡعُ مُثۡقَلَةٌ إِلَىٰ حِمۡلِهَا لَا يُحۡمَلۡ مِنۡهُ شَيۡءٞ وَلَوۡ كَانَ
ذَا قُرۡبَىٰٓۗ إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَۚ وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفۡسِهِۦۚ وَإِلَى
ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٨﴾ هیچ گوناهبارێکیش گوناهی کەسانی تر هەڵناگرێت (لە قیامەتیشدا)ئەگەر بارگرانێک
(گوناهبارێک) هاوار لە کەسێک بکات تا باری سەرشانی سووک بکات هیچ باری سووک ناکات هەتا
ئەگەر خزمیشی بێت (جا تۆ ئەی پێغەمبەر ﷺ) تەنها ئەوانە بێدار دەکەیتەوە کە لە پەروەردگاریان دەترسن
لەغەیب و پەنهانیدا و نوێژەکانیان بەچاکی ئەنجام دەدەن، ئەوسا ئەوەی دڵ و دەروون و گوفتارو کردەوەی خۆی

پاك بكاتەوە، ئەوە بەڕاستی سوودەكەی بۆ خزمەتی، گەڕانەوە و سەرئەنجامیش بۆ لای خوای گەورەیە. وَمَا
يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ ﴿١٩﴾ ئاشكرایە كە كوێرو چاوساغ وەك یەك نین. وَلَا ٱلظُّلُمَٰتُ وَلَا ٱلنُّورُ ﴿٢٠﴾
تاریكیەكان و ڕوناكیش چون یەك نین. وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلۡحَرُورُ ﴿٢١﴾ سێبەرو خۆرەتاویش وەك یەك نین. وَمَا
يَسۡتَوِي ٱلۡأَحۡيَآءُ وَلَا ٱلۡأَمۡوَٰتُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُسۡمِعُ مَن يَشَآءُۖ وَمَآ أَنتَ بِمُسۡمِعٖ مَّن فِي ٱلۡقُبُورِ ﴿٢٢﴾ زیندووان و
مردووانیش هاوتای یەك نین بێگومان خوا ڕاستی دەدات بەگوێی هەر كەسێكدا بیەوێت بەڵام تۆ ئەی
پێغەمبەر ﷺ ناتوانیت پەیامەكەت بگەیەنیت بەو كەسانەی كە لەناو گۆڕدان)مەبەست كافرانە كە وەك مردوو
نابیستن و ئەگەر بشبیستن سوودی لێ وەرناگرن). إِنۡ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ بەڵكو تۆ ئەی پێغەمبەر تەنها
بێداركەرەوە و ترسێنەریت و بەس. إِنَّآ أَرۡسَلۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ بَشِيرٗا وَنَذِيرٗاۚ وَإِن مِّنۡ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٞ
﴿٢٤﴾ بێگومان ئێمە تۆمان ڕەوانەكردووە بەحەق و ڕاستیەكی تەواوەوە، تۆ مژدەدەری (ئیمانداران‌یت)، ترسێنەری
(بێ بڕواكانیت) هیچ گەل و نەتەوەیەكیش نەبووە كە فرستادە و بێداركەرەوەیەكی بۆ ڕەوانە نەكرابێت. وَإِن
يُكَذِّبُوكَ فَقَدۡ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ئەی
محمد ﷺ خۆ ئەگەر بڕوایان بە تۆ نەكرد ئەوە دڵت لە خۆت دانەمێنێت، بەڕاستی ئەوانەی پێش ئەمانیش هەر
هەڵوێستیان وابووە، بڕوایان بە پێغەمبەران نەبووە، هەرچەندە ئەوان بە موعجیزەو بەڵگەی بەهێزەوە، بە پەیام و
كتێبی ڕوون و ئاشكراوە بۆیان ڕەوانە كرابوون. ثُمَّ أَخَذۡتُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ پاشان
ئەوانەی بێ باوەڕبوون خەشم و قینی خۆم لێگرتن و لەناوم بردن، جا چۆن بوو بەڵاو تۆڵەی من. أَلَمۡ تَرَ أَنَّ
ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ ثَمَرَٰتٖ مُّخۡتَلِفًا أَلۡوَٰنُهَاۚ وَمِنَ ٱلۡجِبَالِ جُدَدُۢ بِيضٞ وَحُمۡرٞ مُّخۡتَلِفٌ
أَلۡوَٰنُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٞ ﴿٢٧﴾ ئایا سەرنجت نەداوە كە بەڕاستی خوا لە ئاسمانەوە بارانی باراندووە، جا ئێمە بەو
بارانە جۆرەها بەروبوومی جیاوازمان دەرهێنا كە ڕەنگیان، قەبارەیان، تامیان، بۆنیان، شێوەیان، شوێنیان،
وەرزیان جیاوازە... هەروەها هەندێ لەكەژو كێوەكانمان بەزنجیرە كێشاوە، هەیانە چین و هێڵ و نەخشی سپی و
سووره و ئەوانیش ڕەنگیان جیاوازە، هەشیانە ڕەشێكی تاریك و تۆخە... وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآبِّ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ
مُخۡتَلِفٌ أَلۡوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَۗ إِنَّمَا يَخۡشَى ٱللَّهَ مِنۡ عِبَادِهِ ٱلۡعُلَمَٰٓؤُاْۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ هەروەها بەو
شێوەیە لە خەڵكیش، لە گیانداران و ماڵاتیش، جۆرەها ڕەنگ و شێوە و قەبارەی جیاواز هەیە. بەڕاستی هەر
زاناكان پەی بەو نهێنیانە دەبەن و لەناو بەندەكانی خوادا هەر ئەوان لەخوا دەترسن (لە سەردەمی علم و زانستیدا

ئەم ڕاستیە ڕوونە چونکە زانا و پسپۆڕان کاتێك وردەکاری بەدیهێنراوان پەی پێ دەبەن، زۆر هەست بە گەورەیی و دەسەڵاتی خوا دەکەن)، بەڕاستی ئەو خوایە زۆر باڵادەستە و، زۆریش لێخۆشبووە (کاتێك ڕووی تێ دەکەن و باوەڕی پێ دەهێنن). إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتۡلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡ سِرّٗا وَعَلَانِيَةٗ يَرۡجُونَ تِجَٰرَةٗ لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ بەڕاستی ئەوانەی کە پەیامی خوا، قورئان دەخوێننەوە و نوێژەکانیان بەچاکی ئەنجامداوەو لەو ڕزق و ڕۆزی و سامانە جۆراو جۆرانەی پێمان بەخشیوون، بەخشیویانە، بەنهێنی و بەئاشکرا ...(بەنهێنی بۆ ئەوەی ڕیاو ڕووپامایی تێکەڵ نەبێت، بە ئاشکراش بۆ هاندانی خەڵکی) ئەوانە بەئومێدی بازرگانیەك ئەو کارە دەکەن کە هەرگیز نائومێد و زەرەمەند نابن. لِيُوَفِّيَهُمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ غَفُورٞ شَكُورٞ ﴿٣٠﴾ ئەوەی خوای میهرەبانیش وەفا بکات بە بەخشینی پاداشت بۆیان و لەخەڵات و بەخششی زیاتریش بەهرەمەندیان بکات، بەڕاستی ئەو خوایە لێخۆشبوو و سوپاسگوزارە... وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ هُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرُۢ بَصِيرٞ ﴿٣١﴾ ئەی پێغەمبەر ﷺ ئەوەی کە بەوەحی و نیگا بۆمان ڕەوانەکردیت لەم قورئانە، ئەوە حەق و ڕاستیەو بەڕاست دانەری کتێبە پێشەواکانیشە، بەڕاستی خوا ئاگاو بینایە بە بەندەکانی. ثُمَّ أَوۡرَثۡنَا ٱلۡكِتَٰبَ ٱلَّذِينَ ٱصۡطَفَيۡنَا مِنۡ عِبَادِنَاۖ فَمِنۡهُمۡ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ وَمِنۡهُم مُّقۡتَصِدٞ وَمِنۡهُمۡ سَابِقُۢ بِٱلۡخَيۡرَٰتِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ پاشان کەسانێکمان کردە خاوەن و ڕاگەیەنەری ئەم قورئانە کە هەڵمانبژاردوون لە بەندەکانمان، جا هەیانە ستەمی لە خۆی کردووە (چاکەی کەمەو گوناهی زۆرە)، هەشیانە مام ناوەندیە، هەشیانە زۆر گەرم و گوڕە لە چاکەکاریدا بە ویست و یارمەتی خوا، ئا ئەو هەڵبژاردنەو ئەو گەرم و گوڕیە لە چاکەکاریدا، ڕێزو خەڵاتێکی زۆر گەورەیە.. جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ﴿٣٣﴾ ئەو بەختەوەرانە (لە پاداشتی ئەو هەوڵ و کۆششانەیاندا) دەچنە باخەکانی بەهەشتی -عدن-هوە، لەوێ دەستبەندی ئاڵتون و مرواری دەکرێتە دەستیان، پۆشاکیشیان لەو بەهەشتەدا ئاوریشمە. وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَذۡهَبَ عَنَّا ٱلۡحَزَنَۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٞ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ ئینجا هەمووان لە خۆشیدا دەڵێن: سوپاس و ستایش بۆ ئەو خوایەی کە هەرچی غەم و پەژارەیە لە دڵ و دەروونی دەرکردین، بەڕاستی پەروەردگارمان زۆر لێ خۆشبوو سوپاسگوزارە. ٱلَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلۡمُقَامَةِ مِن فَضۡلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٞ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٞ ﴿٣٥﴾ ئەو خوایەی کە جێنشینی کردین لە ماڵی هەمیشەیدا بە بەخشش و ڕێزی تایبەتی خۆی ئیتر هیچ نەخۆشی و ناخۆشیەك توخنمان ناکەوێت، هیچ ئازارو ئێشێکی دەروونی توشمان نابێت و هیچ بێزاری و ماندوو بوونێکیش

ڕومان تێناكات. وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَاۚ
كَذَٰلِكَ نَجْزِى كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ لەو لاشەوە ئەوانەی كە كافرو بێ باوەڕ بوون، دۆزەخ بۆیان ئامادەیە، بڕیاری
لەناو چوونیان نادرێت، تا بمرن و ڕزگاریان ببێت!! تەنانەت بەشێك لە سزاكەش لەسەریان كەم ناكرێتەوە، ئا
بەو شێوەیە هەموو كافرو بێ باوەڕە سەرسەختەكان سزا دەدرێن و تۆڵەیان لێ دەستێنین. وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ
فِيهَا رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا غَيْرَ ٱلَّذِى كُنَّا نَعْمَلُۚ أَوَ لَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ
وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُۖ فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ ئەوانە گریەو زاری و هاوارو قیژەو ناڵەیان لەناو
دۆزەخدا لێ بەرز دەبێتەوەو بەكەساسیەوە دەڵێن پەروەردگارا: دەرمان بهێنەو ڕزگارمان بكە لەم حاڵە، مەرج
بێت كارو كردەوەی چاك ئەنجام بدەین، نەك ئەوەی كە جاران دەمانكرد، لە وەڵامیاندا خوا دەفەرموێت: ئایا
ئەوەندە تەمەنمان پێ نەبەخشین؟ ئەوەی بیەوێت بیرێك بكاتەوە تیایدا بیربكاتەوە؟! بێداركەرەوەشتان بۆ هات،
(دیارە هەموویان خەجاڵەت و سەرشۆڕدەبن و قسەیان نامێنێت)، بۆیە پێیان دەوترێت :كەواتە دە بچێژن سزای
دۆزەخ، چونكە ستەمكاران هیچ پشتیوانێكیان نیە. إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ غَيْبِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ
بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٣٨﴾ بەڕاستی خوا زاناو شارەزای نهێنیەكانی ئاسمانەكان و زەویە، بەڕاستی ئەو زاتە زانایە بەوەی
كە لە سینەو دڵ و دەروونەكاندا حەشاردراوە.. هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِۚ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُۥۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًاۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا
﴿٣٩﴾ هەر ئەو زاتە ئێوەی كردە جێنشین لە زەویدا، جا ئەوەی كە كافرو بێ بڕوا بێت، ئەوە كافر بوونەكەی
لەسەری دەكەوێت، بێ باوەڕیی كافران، هیچیان لای پەروەردگاریان بۆ زیاد ناكات، جگە لە خەشم و قینی
خوا لێیان، خوانەناسی كافران هیچ دەستكەوتێكی نیە جگە لە خەسارەت مەندی و زەرەرمەنی نەبڕاوە. قُلْ
أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُواْ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَمْ ءَاتَيْنَٰهُمْ كِتَٰبًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِّنْهُۚ بَلْ إِن يَعِدُ ٱلظَّٰلِمُونَ بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾
ئەی پێغەمبەر ﷺ پێیان بڵێ: هەواڵم بدەنێ دەربارەی ئەو شتانەی كردوتانە بە هاوەڵ بۆ خواو هاناو هاواریان
بۆ دەبەن جگە لە خوا، پیشانم بدەن كام شوێنی زەویان دروست كردووە، ئایا بەشداریەكیان هەیە لەگەڵ خوادا
لە دروستكردنی ئاسمانەكاندا!! یاخود كتێبێكمان پێبەخشیوون تا دڵنیابن لە هاوكاریی بتەكان!! نەخێر وانی یە،
بەڵكو ئەو ستەمكارانە هیچ بەڵێنێك بە یەكتری نادەن، تەنها خەڵەتاندن نەبێت. ۞إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ

وَٱلۡأَرۡضَ أَن تَزُولَاۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنۡ أَمۡسَكَهُمَا مِنۡ أَحَدٖ مِّنۢ بَعۡدِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورٗا ﴿٤١﴾ بەڕاستی
هەر خوایە کە ئاسمانەکان و زەوی ڕادەگرێت و نایەڵێت لەناو بچێت و لەیەك بترازێت، سوێند بە خوا ئەگەر
تێك بچن و لەیەك بترازێن، ئەوە هیچ کەسێك نی یە بتوانێت دوای ئەو زاتە فریایان بکەوێت، بەڕاستی هەر
ئەو هەمیشەو بەردەوام خۆگرو ئارامگرو لێخۆشبووە. وَأَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ لَئِن جَآءَهُمۡ نَذِيرٞ
لَّيَكُونُنَّ أَهۡدَىٰ مِنۡ إِحۡدَى ٱلۡأُمَمِۖ فَلَمَّا جَآءَهُمۡ نَذِيرٞ مَّا زَادَهُمۡ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ ئەو کافرو هاوەڵگەرانەی
قوڕەیش زۆر بەگەرمی بەخوا سوێندیان دەخواردو دەیانوت: ئەگەر پێغەمبەرێکی بێدارکەرەوە بۆیان بێت،
بێگومان لە هەموو گەلانی تر باوەڕدارتر دەبن، کەچی کاتێ کە پێغەمبەریکیان بۆ هات لەسەر کەشی و دووره
پەرێزی زیاتر هیچی تریان لێ نەوەشایەوە... ٱسۡتِكۡبَارٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَكۡرَ ٱلسَّيِّيِٕۚ وَلَا يَحِيقُ ٱلۡمَكۡرُ ٱلسَّيِّئُ
إِلَّا بِأَهۡلِهِۦۚ فَهَلۡ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ ٱلۡأَوَّلِينَۚ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبۡدِيلٗاۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ
تَحۡوِيلًا ﴿٤٣﴾ چونکە خۆیان بەزل و گەورە دەزانی لە زەویداو پیلانی شەڕو تاوانیان کێشا، بەمەرجێك پیلانی
شەڕو تاوان تەنها بەسەر ئەوانەدا دەشکێتەوە کە نەخشەی بۆ دەکێشن، مەگەر ئەمانە بەدژایەتی ئیسلام تەنها
چاوەڕێی ئەو کارەساتانە بکەن کە بەسەر گەلانی پێش ئەماندا هاتووە، (کاتێ بڕوایان بە پێغەمبەران نەهێناوە،
لەناوبران) ئیتر تۆ نابینیت هەرگیز لە یاساو بەرنامەکانی خوادا گۆڕانکاری پێش بێت، هەرگیز نابینیت یاساو
بەرنامەکانی خوا لە نەخشەی خۆیان لابدەن. (کە بەشێکی ڕیسواکردنی پیلانگێڕانە). أَوَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَيَنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ وَكَانُوٓاْ أَشَدَّ مِنۡهُمۡ قُوَّةٗۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعۡجِزَهُۥ مِن شَيۡءٖ فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمٗا قَدِيرٗا ﴿٤٤﴾ ئایا ئەوە نەگەڕاون بە زەویدا، تا سەرنج بدەن و تەماشا
بکەن، چۆن بوو سەرئەنجامی گەلانی پێش ئەمان و چیمان بەسەر هێنان، ئەوانە هێزو دەسەڵاتیان لەمان زیاتر
بوو، وەنەبێت خوا هیچ شتێك دەستەوسانی بکات لە ئاسمانەکان، یان لە زەویدا چونکە بەڕاستی ئەو زاتە
هەمیشەو بەردەوام زاناو بەدەسەڵات و توانایە. وَلَوۡ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِمَا كَسَبُواْ مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهۡرِهَا
مِن دَآبَّةٖ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗىۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِۦ بَصِيرَۢا ﴿٤٥﴾ خۆ
ئەگەر خوا تۆڵەی لە خەڵکی بسەندایە لە سەرەنجامی کارو کردەوەی نادروستیاندا، هەرچی زیندەوەر هەیە
لەسەر ڕووکاری زەوی نەدەما، بەڵام خوا ئەوەندە بەپەلە نیە لە تۆڵەسەندن، بەڵکو دوایان دەخات بۆ کاتێکی
دیاریکراو، جا کاتێك ڕۆژی خۆی هات، بێگومان ئەو کاتە خوای گەورە بینایە بە بەندەکانی (کارو کردەوەیانی
هەموو لەبەردەست دایە).